Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

zo 7. decembra 2017 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov – Nariadenie (EHS) č. 1408/71 – Článok 46 ods. 2 – Článok 47 ods. 1 písm. d) – Článok 50 – Zaručený dôchodok – Minimálna dávka – Výpočet dôchodkových nárokov“

Vo veci C-189/16,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Högsta förvaltningsdomstolen (Najvyšší správny súd, Švédsko) z 23. marca 2016 a doručený Súdnemu dvoru 4. apríla 2016, ktorý súvisí s konaním:

Boguslawa Zaniewicz-Dybeck

proti

Pensionsmyndigheten,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda piatej komory J. L. da Cruz Vilaça, sudcovia E. Levits, A. Borg Barthet, M. Berger a F. Biltgen (spravodajca),

generálny advokát: M. Wathelet,

tajomník: C. Strömholm, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 9. marca 2017,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Pensionsmyndigheten, v zastúpení: M. Westberg, M. Irving a A. Svärd, splnomocnení zástupcovia,

– švédska vláda, v zastúpení: A. Falk, C. Meyer Seitz, U. Persson a L. Swedenborg, splnomocnení zástupcovia,

– česká vláda, v zastúpení: M. Smolek, J. Pavliš a J. Vláčil, splnomocnení zástupcovia,

– Európska komisia, v zastúpení: K. Simonsson a D. Martin, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 3. mája 2017,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: švédčina.

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 46 ods. 2 a článku 47 ods. 1 písm. d) nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby a ich rodinných príslušníkov, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva, v znení zmenenom a aktualizovanom nariadením Rady (ES) č. 118/97 z 2. decembra 1996 (Ú. v. ES L 28, 1997, s. 1; Mim. vyd. 05/003, s. 3), zmeneného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1606/98 z 29. júna 1998 (Ú. v. EÚ L 209, 1998, s. 1; Mim. vyd. 05/003, s. 308) (ďalej len „nariadenie č. 1408/71“).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi pani Boguslawou Zaniewiczovou-Dybeckovou na jednej strane a Pensionsmyndigheten (dôchodkový úrad, Švédsko) na strane druhej vo veci priznania zaručeného dôchodku tak, ako ho stanovuje švédsky všeobecný dôchodkový systém.

Právny rámec

Právo Únie

3 V hlave III, nazvanej „Osobitné ustanovenia súvisiace s rôznymi kategóriami dávok“, kapitola 3 nariadenia č. 1408/71, nazvaná „Staroba a úmrtie (dôchodky)“, zahŕňa články 44 až 51a tohto nariadenia.

4 Článok 44 uvedeného nariadenia, nazvaný „Všeobecné ustanovenia na priznanie dávok v prípadoch, ak sa na zamestnanca alebo samostatne zárobkovo činnú osobu vzťahovali právne predpisy dvoch alebo viacerých členských štátov“, v odseku 1 stanovuje:

„Nárok na dávky zamestnanca alebo samostatne zárobkovo činnej osoby, na ktorú sa vzťahovali právne predpisy dvoch alebo viacerých členských štátov alebo jej pozostalých, sa určuje v súlade s ustanoveniami tejto kapitoly.“

5 Článok 45 nariadenia č. 1408/71, nazvaný „Započítavanie období poistenia alebo bydliska, ktoré uplynuli podľa právnych predpisov, ktor[ým] zamestnaná alebo samostatne zárobkovo činná osoba podliehala, ohľadom nadobudnutia, zachovania alebo znovunadobudnutia práva na dávky“, v odseku 1 uvádza:

„Príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy podmieňujú nadobudnutie, zachovanie alebo znovunadobudnutie nároku na dávky podľa systému, ktorý nie je osobitným systémom v zmysle odsekov 2 alebo 3, dosiahnutím dôb poistenia alebo dôb bydliska, zohľadní tam, kde je to nevyhnutné, doby poistenia alebo doby bydliska dosiahnuté podľa právnych predpisov ktoréhokoľvek iného členského štátu podľa všeobecného systému alebo podľa osobitného systému buď zamestnanca, alebo samostatne zárobkovo činnej osoby. Na tento účel zohľadní tieto doby, akoby boli dosiahnuté podľa jej vlastných právnych predpisov.“

6 Článok 46 tohto nariadenia, nazvaný „Priznanie dávok“, stanovuje:

„1. Keď podmienky požadované právnymi predpismi členského štátu pre vznik nároku na dávky boli splnené bez toho, aby sa musel použiť článok 45 alebo článok 40 ods. 3, uplatnia sa tieto pravidlá:

a) príslušná inštitúcia vypočíta výšku dávky, ktorá bude náležať:
   i) na jednej strane iba podľa ustanovení právnych predpisov, ktoré táto inštitúcia uplatňuje,
   ii) na druhej strane podľa odseku 2;

…

2. V prípade, kde podmienky požadované právnymi predpismi členského štátu na nadobudnutie nároku na dávky sú splnené iba po použití článku 45 a/alebo článku 40 ods. 3, uplatnia sa tieto pravidlá:

a) príslušná inštitúcia vypočíta teoretickú výšku dávky, na ktorú by si mohla dotknutá osoba uplatniť nárok za predpokladu, že všetky doby poistenia a/alebo bydliska dosiahnuté podľa právnych predpisov členských štátov, ktorým zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba podliehali, sa dosiahli v tomto štáte podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje v deň priznania dávky. Ak podľa týchto právnych predpisov výška dávky nezávisí od trvania dosiahnutých dôb, táto výška sa považuje za teoretickú výšku uvedenú v tomto pododseku;

b) príslušná inštitúcia následne stanoví skutočnú výšku dávky na základe teoretickej výšky uvedenej v predchádzajúcom pododseku a podľa pomeru trvania dôb poistenia alebo bydliska dosiahnutých pred vznikom poistnej udalosti podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje táto inštitúcia, k celkovému trvaniu dôb poistenia a dôb bydliska dosiahnutých pred vznikom poistnej udalosti podľa právnych predpisov všetkých dotknutých členských štátov.

3. Dotknutá osoba má nárok na najvyššiu sumu vypočítanú v súlade s odsekmi 1 a 2 od príslušnej inštitúcie každého členského štátu bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o znížení, pozastavení alebo odňatí dávky, ktoré umožňujú právne predpisy, podľa ktorých je táto dávka splatná.

Keď nastane tento prípad, porovnanie, ktoré sa má vykonať, sa bude vzťahovať na sumu, ktorá sa určí až po uplatnení týchto ustanovení.

…“

7 Článok 47 uvedeného nariadenia, nazvaný „Dodatočné ustanovenia pre výpočet dávok“, v odseku 1 písm. d) uvádza:

„Na výpočet teoretickej výšky a pomerných čiastok uvedených v článku 46 ods. 2 sa použijú tieto pravidlá:

…

d) ak sa podľa právnych predpisov členského štátu dávky počítajú na základe výšky zárobku, príspevkov alebo zvýšení, príslušná inštitúcia daného štátu určí výšku zárobku, príspevky alebo zvýšenie, ktoré sa majú brať do úvahy v súvislosti s dobami poistenia alebo bydliska dosiahnutými podľa právnych predpisov iných členských štátov na základe priemerného zárobku, príspevkov alebo zvýšení, ktoré boli zaznamenané v súvislosti s dobami poistenia dosiahnutými podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje;

…“

8 Článok 50 nariadenia č. 1408/71, nazvaný „Priznanie doplatku, ak celková suma dávok vyplatiteľných podľa právnych predpisov rôznych členských štátov nedosahuje minimum ustanovené právnymi predpismi štátu, na území ktorého má príjemca bydlisko“, stanovuje:

„Príjemca dávok, na ktorého sa vzťahuje [kapitola 3 nariadenia č. 1408/71], sa nesmie v štáte, na území ktorého má bydlisko a podľa právnych predpisov ktorého sa mu má vyplácať dávka, priznať dávka nižšia ako minimálna dávka ustanovená týmito právnymi predpismi za dobu poistenia alebo bydliska, ktorá sa rovná všetkým dobám poistenia alebo bydliska zohľadneným pre vyplácanie v súlade

s predchádzajúcimi článkami. Príslušná inštitúcia tohto štátu, ak to je potrebné, vyplatí príjemcovi počas doby, počas ktorej má bydlisko na jeho území, doplatok vo výške rozdielu medzi celkovou sumou dávok splatných podľa [kapitoly 3 nariadenia č. 1408/71] a výškou minimálnej dávky.“

Švédske právo

9 Starobný dôchodok švédskeho všeobecného systému sa skladá z troch zložiek, a to z pomerného dôchodku, dodatkového dôchodku a zaručeného dôchodku.

10 Pomerný a dodatkový dôchodok sú dôchodky, ktoré sa zakladajú na výške zárobkov, ktoré dosiahla dotknutá osoba. Pomerný dôchodok sa zakladá na nadobudnutých nárokoch na dôchodok a dodatkový dôchodok vyplýva z dôchodkového systému, ktorý platil vo Švédsku do roku 2003 a ktorý sa vzťahuje na osoby narodené v roku 1953 alebo pred týmto rokom. Sú to predovšetkým príspevkové dávky.

11 Zaručený dôchodok, ktorého základným cieľom je ochrana osôb s nízkym zárobkom alebo bez zárobku, je naopak dávka založená na bydlisku a financovaná z daní. Zaručený dôchodok bol zavedený zmenami švédskeho dôchodkového systému v 90. rokoch a nahradil predchádzajúci štátny starobný dôchodok.

12 Výška zaručeného dôchodku sa stanovuje podľa výšky ostatných starobných dôchodkov, ktoré poberá dotknutá osoba. Tento dôchodok postupne klesá v závislosti od pomerného dôchodku, doplnkového dôchodku a určitých ďalších dávok.

13 Príslušnými vnútroštátnymi ustanoveniami týkajúcimi sa zaručeného dôchodku v prejednávanej veci sú ustanovenia lagen (1998:702) om garantipension (zákon č. 702 z roku 1998 o zaručenom dôchodku), ktorý bol nahradený socialförsäkringsbalken (2010:110), (zákonník sociálneho zabezpečenia z roku 2010, ďalej len „SFB“].

14 V súlade s § 8 a 10 kapitoly 55 SFB zaručený dôchodok predstavuje základné pokrytie starobného dôchodku švédskeho všeobecného systému. Zaručený dôchodok závisí od doby poistenia a vypláca sa osobám, ktoré nepoberajú starobný dôchodok založený na výške zárobku alebo ktorých uvedený dôchodok neprevyšuje určitú sumu.

15 Podľa § 2 kapitoly 67 SFB zaručený dôchodok možno priznať poisteným osobám narodeným v roku 1938 alebo neskôr, ak boli poistení po dobu minimálne troch rokov.

16 § 4 kapitoly 67 SFB stanovuje, že zaručený dôchodok možno začať poberať najskôr v mesiaci, v ktorom poistená osoba dovŕšila vek 65 rokov.

17 § 11 tej istej kapitoly spresňuje, že na účely výpočtu doby poistenia sa zohľadňuje len doba, ktorá začína plynúť v kalendárnom roku, v ktorom dotknutá osoba dosiahne vek 16 rokov, a končí v kalendárnom roku, v ktorom táto osoba dosiahne vek 64 rokov.

18 § 15 kapitoly 67 SFB stanovuje, že základ výpočtu zaručeného dôchodku tvorí starobný dôchodok založený na výške zárobku, na ktorý má poistená osoba nárok za tie isté roky.

19 § 16 uvedenej kapitoly definuje výraz „starobný dôchodok založený na výške zárobku“ v zmysle § 15 tejto istej kapitoly ako starobný dôchodok vypočítaný na základe zárobku v zmysle SFB pred znížením upraveným v niektorých paragrafoch tohto zákonníka, ako aj nárokovateľný starobný dôchodok podľa právnych predpisov iných štátov, ktorý nemožno prirovnať k zaručenému dôchodku podľa SFB.

20 Suma základu, ktorá slúži na výpočet niektorých sociálnych dávok, vrátane zaručeného dôchodku, je stanovená v kapitole 2 § 7 SFB. Táto suma je indexovaná vo vzťahu k všeobecným cenovým úrovniam. V príslušnom roku vo veci samej táto suma predstavovala 39 400 švédskych korún (SEK) (približne 4 137 eur).

21 Podľa § 23 kapitoly 67 SFB pre osoby žijúce v manželstve, ktorých vymeriavací základ zaručeného dôchodku nepresiahne 1,14 násobok sumy základu, ročný zaručený dôchodok predstavuje 1,9 násobok sumy základu znížený o vymeriavací základ.

22 § 24 tej istej kapitoly stanovuje, že pre osoby žijúce v manželstve, ktorých vymeriavací základ presiahne 1,14 násobok sumy základu, ročný zaručený dôchodok predstavuje 0,76 násobok sumy základu znížený o 48 % tej časti vymeriavacieho základu, ktorý prevyšuje 1,14 násobok sumy základu.

23 § 25 kapitoly 67 SFB uvádza, že pre osoby, ktoré nemôžu preukázať, že boli poistené po dobu 40 rokov, sa všetky sumy súvisiace so sumou základu uvedené v § 21 až 24 tejto kapitoly znížia podľa pomerného výpočtu v pomere, ktorý zodpovedá kvocientu medzi dobou poistenia vydelenou 40-timi.

24 Vnútorné pokyny Försäkringskassan (Štátna poisťovňa, Švédsko) (ďalej len „pokyny“) č. 2 z roku 2007 stanovujú, že v rámci pomerného výpočtu zaručeného dôchodku stanoveného v § 25 kapitoly 67 SFB sa na výpočet teoretickej sumy stanovenej v článku 46 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1408/71 ku každej dobe poistenia dosiahnutej v iných členských štátoch priradí hodnota fiktívneho dôchodku, ktorá zodpovedá priemernej hodnote, pokiaľ ide o dôchodky, dôb poistenia dosiahnutých vo Švédsku.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

25 Pani Boguslawa Zaniewicz-Dybeck, poľská štátna príslušníčka, sa narodila v roku 1940 a Poľsko opustila v roku 1980, aby sa usadila vo Švédsku. V Poľsku pracovala 19 rokov, vo Švédsku bývala 24 rokov a pracovala tam 23 rokov.

26 V roku 2005 pani Zaniewicz-Dybeck požiadala o priznanie zaručeného dôchodku, ktorý jej Štátna poisťovňa odmietla priznať.

27 V nadväznosti na sťažnosť Štátna poisťovňa toto zamietnutie potvrdila rozhodnutím vydaným 1. septembra 2008.

28 Vzhľadom na skutočnosť, že pani Zaniewicz-Dybeck dosiahla doby poistenia súčasne vo Švédsku a v Poľsku, Štátna poisťovňa v súlade s nariadením č. 1408/71 vypočítala jej zaručený dôchodok jednak na základe vnútroštátnych ustanovení a jednak podľa zásady pomerného výpočtu stanovenej v článku 46 ods. 2 tohto nariadenia.

29 Pri výpočte zaručeného dôchodku pani Zaniewiczovej-Dybeckovej podľa vnútroštátnych ustanovení Štátna poisťovňa v súlade s § 25 kapitoly 67 SFB a pokynmi stanovila na základe pomerného výpočtu vymeriavací základ tohto dôchodku. Okrem toho Štátna poisťovňa pri výpočte sumy základu stanovenej v článku 46 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1408/71 nezohľadnila starobný dôchodok založený na výške zárobkov pani Zaniewiczovej-Dybeckovej, ktoré dosiahla v Poľsku, ale určila, že dôchodok založený na výške zárobku, ktorý dosiahla vo Švédsku vo výške 75 216 SEK (približne 7 897 eur) za 24 rokov poistenia, má ročnú hodnotu 3 134 SEK (približne 329 eur), t. j. vydelila 75 216 SEK počtom 24, potom vynásobila túto sumu maximálnou dobou poistenia na účely zaručeného dôchodku, teda 40 rokmi. Dosiahla tak fiktívnu hodnotu dôchodku 125 360 SEK (približne13 162 eur).

30 Vzhľadom na dosiahnuté výsledky Štátna poisťovňa usúdila, že starobné dôchodky vypočítané na základe zárobku, ktoré v súlade s § 15 kapitoly 67 SFB predstavujú základ výpočtu zaručeného dôchodku a ktoré poberá pani Zaniewicz-Dybeck, presahujú hornú hranicu zdrojov na priznanie zaručeného dôchodku.

31 Pani Zaniewicz-Dybeck sa po tom, čo neúspešne napadla toto rozhodnutie na Förvaltningsrätten i Stockholm (Správny súd so sídlom v Štokholme, Švédsko), následne na Kammarrätten i Stockholm (Správny odvolací súd Štokholm, Švédsko), obrátila na Högsta förvaltningsdomstolen (Najvyšší správny súd, Švédsko).

32 Pani Zaniewicz-Dybeck tvrdí, že teoretická suma zaručeného dôchodku sa má vypočítavať v súlade s nariadením č. 1408/71 bez toho, aby sa uplatnil článok 47 ods. 1 písm. d) tohto nariadenia, pretože zaručený dôchodok sa odvíja len od celkovej dĺžky doby poistenia s odpočítaním dôchodku založeného na výške zárobku a poberaného vo Švédsku, a bez toho, aby sa uplatnili pokyny, pretože znevýhodňujú migrujúcich pracovníkov, ktorí poberajú dôchodok založený na výške zárobku a vyplácaný iným členským štátom, ktorý je veľmi nízky.

33 Podľa dôchodkového úradu, ktorý 1. januára 2010 nahradil Štátnu poisťovňu, doby poistenia dosiahnuté v inom členskom štáte než vo Švédskom kráľovstve priznávajú nárok na dôchodok, ktorý vypláca tento iný členský štát. Keďže zaručený dôchodok je dodatkovej povahy, skutočnosť, že by sa tento dôchodok vypočítal bez uplatnenia článku 47 ods. 1 písm. d) nariadenia č. 1408/71, by mala pritom za následok, že dotknutá osoba, ktorá dosiahla doby poistenia v inom členskom štáte než vo Švédskom kráľovstve, by poberala nadmerný dôchodok. Skutočnosť, že nebola vypočítaná priemerná hodnota vo vzťahu k dobám poistenia dosiahnutých v inom členskom štáte než vo Švédsku, by mala za následok, že by týmto dobám bola priradená nižšia hodnota, ako je hodnota zodpovedajúca tým istým obdobiam dosiahnutým vo Švédsku.

34 Vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, kladie dôraz na skutočnosť, že v prípade, že príslušná inštitúcia, a to Štátna poisťovňa alebo dôchodkový úrad, vypočíta zaručený dôchodok v súlade s článkom 46 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1408/71, tento článok priraďuje ku každej dobe poistenia dosiahnutej zamestnancom v inom členskom štáte než vo Švédskom kráľovstve fiktívnu dôchodkovú hodnotu zodpovedajúcu priemernej dôchodkovej hodnote za doby poistenia dosiahnuté vo Švédsku, od ktorej sa odpočíta zaručený dôchodok nezávisle od toho, či dotknutá osoba pracovala alebo nepracovala počas tejto doby. Ak dotknutá osoba totiž pracovala počas uvedenej doby a v dôsledku toho nadobudla nárok na vyšší dôchodok v hodnote fiktívneho dôchodku vypočítanej príslušnou inštitúciou, bola by zvýhodnená. Ak však dotknutá osoba nepracovala v inom členskom štáte alebo jej bol priznaný nižší dôchodok, než je hodnota fiktívneho dôchodku vypočítaná príslušnou inštitúciou, bola by znevýhodnená.

35 Vzhľadom na tieto skutočnosti sa vnútroštátny súd domnieva, že spôsob, akým sa má vypočítavať zaručený dôchodok, je nejasný. Konkrétne si kladie otázku, či pri výpočte tohto dôchodku sa má uplatniť článok 46 ods. 2 a článok 47 ods. 1 písm. d) nariadenia č. 1408/71, a v prípade kladnej odpovede, či v súlade s týmito ustanoveniami je možné na účely stanovenia vymeriavacieho základu tohto dôchodku prideliť dobám poistenia dosiahnutých v inom členskom štáte než vo Švédskom kráľovstve fiktívnu hodnotu dôchodku zodpovedajúcu priemernej hodnote dôb poistenia dosiahnutých vo Švédsku. V prípade zápornej odpovede sa vnútroštátny súd pýta, či sa majú na účely výpočtu zaručeného dôchodku zohľadniť starobné dôchodky vyplácané dotknutej osobe v iných členských štátoch.

36 Za týchto podmienok Högsta förvaltningsdomstolen (Najvyšší správny súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Majú sa ustanovenia článku 47 ods. 1 písm. d) nariadenia č. 1408/71 vykladať v tom zmysle, že dobám poistenia dosiahnutým v inom členskom štáte je možné pri výpočte švédskeho zaručeného dôchodku priradiť dôchodkovú hodnotu, ktorá zodpovedá priemernej hodnote dôb poistenia dosiahnutých vo Švédsku, pokiaľ príslušná inštitúcia vykoná pomerný výpočet v súlade s článkom 46 ods. 2 tohto nariadenia?

2. V prípade zápornej odpovede na prvú otázku, môže príslušná inštitúcia bez toho, aby došlo k porušeniu ustanovení nariadenia č. 1408/71, pri výpočte nároku na zaručený dôchodok zohľadniť starobné dôchodky, ktoré poistená osoba poberá v inom členskom štáte Únie?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

37 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má nariadenie č. 1408/71 vykladať v tom zmysle, že príslušný orgán musí pri výpočte dávky, akou je zaručený dôchodok vo veci samej, uplatniť metódu pomerného výpočtu stanovenú v článku 46 ods. 2 tohto nariadenia a v súlade s článkom 47 ods. 1 písm. d) uvedeného nariadenia priradiť k dobám poistenia, ktoré dotknutá osoba dosiahla v inom členskom štáte, priemernú fiktívnu hodnotu.

38 Na to, aby bolo možné vnútroštátnemu súdu poskytnúť užitočnú odpoveď, je nutné na úvod zdôrazniť, že nariadenie č. 1408/71 neupravuje spoločný systém sociálneho zabezpečenia, ale zachováva existenciu rôznych vnútroštátnych systémov a jeho jediným cieľom je zabezpečiť ich koordináciu. Podľa ustálenej judikatúry si členské štáty teda ponechávajú právomoc upraviť svoj systém sociálneho zabezpečenia (pozri najmä rozsudok z 21. februára 2013, Salgado González, C-282/11, EU:C:2013:86, bod 35 a citovanú judikatúru).

39 Pokiaľ chýba harmonizácia na úrovni Únie, musí právna úprava každého členského štátu stanoviť predovšetkým podmienky poskytovania týchto dávok (rozsudok z 21. februára 2013, Salgado González, C-282/11, EU:C:2013:86, bod 36 a citovaná judikatúra).

40 Pri výkone tejto právomoci členské štáty však musia dodržiavať právo Únie a predovšetkým ustanovenia Zmluvy o FEÚ, ktoré priznávajú každému občanovi Únie právo voľne sa pohybovať a zdržiavať sa na území členských štátov (rozsudok z 21. februára 2013, Salgado González, C-282/11, EU:C:2013:86, bod 37 a citovaná judikatúra).

41 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa článku 45 nariadenia č. 1408/71, ak právne predpisy členského štátu podmieňujú nadobudnutie, zachovanie alebo znovunadobudnutie nároku na dávky dosiahnutím dôb poistenia, príslušná inštitúcia tohto členského štátu v prípade potreby musí zohľadniť doby poistenia dosiahnuté podľa právnych predpisov iného členského štátu tak, akoby sa dosiahli podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje. Inak povedané, doby poistenia dosiahnuté v rôznych členských štátoch musia byť sčítané.

42 V takomto prípade článok 46 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1408/71 stanovuje, že príslušná inštitúcia vypočíta teoretickú výšku dávky, na ktorú si dotknutá osoba môže uplatniť nárok za predpokladu, že všetky doby výkonu práce, ktoré dosiahla v rôznych členských štátoch, boli dosiahnuté v členskom štáte príslušnej inštitúcie. Príslušná inštitúcia v súlade s odsekom 2 písm. b) toho istého článku ďalej

stanoví skutočnú výšku dávky na základe teoretickej výšky podľa pomeru trvania dôb poistenia a/alebo bydliska v členskom štáte príslušnej inštitúcie k celkovému trvaniu dôb poistenia a dôb bydliska dosiahnutých v rôznych členských štátoch. Ide o metódu pomerného výpočtu.

43 Článok 47 nariadenia č. 1408/71 stanovuje dodatočné ustanovenia na výpočet teoretickej výšky a pomernej čiastky uvedených v článku 46 ods. 2 tohto nariadenia. Článok 47 ods. 1 písm. d) uvedeného nariadenia najmä spresňuje, že príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy stanovujú, že dávky sa vypočítajú na základe výšky zárobku, príspevkov alebo zvýšení, zohľadní príspevky alebo zvýšenie v súvislosti s dobami poistenia alebo bydliska dosiahnutými podľa právnych predpisov iných členských štátov na základe priemerného zárobku, príspevkov alebo zvýšení, ktoré boli zaznamenané v súvislosti s dobami poistenia dosiahnutými podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje.

44 V prejednávanej veci možno pripomenúť, že samotná švédska vláda na pojednávaní pripustila, že zaručený dôchodok má za cieľ zabezpečiť jeho poberateľom primeranú životnú úroveň tak, že im zaručuje minimálnu mzdu, ktorá presahuje výšku, ktorá by im bola priznaná, ak by poberali len starobný dôchodok vypočítaný na základe výšky zárobku v prípade, že je táto výška zárobku veľmi nízka, dokonca nulová. Zaručený dôchodok teda predstavuje základnú ochranu starobného dôchodku švédskeho všeobecného systému.

45 V tejto súvislosti Súdny dvor v bode 15 rozsudku zo 17. decembra 1981, Browning (22/81, EU:C:1981:316) rozhodol, že ide o „minimálnu dávku“ v zmysle článku 50 nariadenia č. 1408/71, ak právna úprava členského štátu bydliska zahŕňa osobitné záruky, ktorých cieľom je zabezpečiť poberateľom dávok sociálneho zabezpečenia minimálnu mzdu presahujúcu úroveň dávok, ktoré by mohli poberať výlučne v závislosti ich dôb poistenia a odvádzania príspevkov.

46 Zdá sa teda, že vzhľadom na svoj účel, ako je opísaný v bode 44 tohto rozsudku, dotknutý zaručený dôchodok vo veci samej predstavuje minimálnu dávku, na ktorú sa vzťahuje článok 50 nariadenia č. 1408/71.

47 Ako poznamenal generálny advokát v bode 47 svojich návrhov, keďže nariadenie č. 1408/71 nevyžaduje, aby členské štáty stanovili minimálne dávky a každá vnútroštátna úprava teda nevyhnutne neobsahuje tento druh dávky, článok 46 ods. 2 tohto nariadenia môže ukladať špecifické a podrobné pravidlá pre výpočet tejto dávky.

48 Z toho dôvodu sa musí nárok na poberanie minimálnej dávky, akou je dotknutý zaručený dôchodok vo veci samej, posudzovať nie na základe článku 46 ods. 2 alebo článku 47 ods. 1 písm. d) nariadenia č. 1408/71, ale v súlade so špecifickými pravidlami obsiahnutými v článku 50 tohto nariadenia a príslušnou vnútroštátnou právnou úpravou.

49 Z opisu skutkových okolností uvedeného v bode 29 tohto rozsudku pritom vyplýva, že na výpočet dôchodkových nárokov pani Zaniewiczovej-Dybeckovej príslušná inštitúcia na jednej strane v súlade s § 25 kapitoly 67 SFB uplatnila na pomernú a dodatkovú čiastku dôchodkov dotknutej osoby, ktorá predstavuje vymeriavací základ zaručeného dôchodku, metódu pomerného výpočtu, ktorá sa, ako v podstate uviedol generálny advokát v bodoch 45 a 46 svojich návrhov, podobá metóde stanovenej v článku 46 ods. 2 písm. a) a b) nariadenia č. 1408/71. Na druhej strane príslušná inštitúcia pri pomernom výpočte stanovenom v uvedenom článku 46 ods. 2 v súlade s pokynmi nezohľadnila starobné dôchodky vyplácané pani Zaniewiczovej-Dybeckovej v Poľsku, ale ako stanovuje článok 47 ods. 1 písm. d) nariadenia č. 1408/71, priradila k dôchodku vypočítanom na základe zárobku poberaného dotknutou osobou vo Švédsku ročnú hodnotu, potom túto sumu vynásobila maximálnou dĺžkou doby poistenia na účely zaručeného dôchodku, teda 40 rokmi. Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že výsledok dosiahnutý podľa metódy výpočtu, ktorá bola práve opísaná, presahuje hornú hranicu zdrojov na priznanie zaručeného dôchodku.

50 Ako vyplýva z bodu 48 tohto rozsudku, túto metódu výpočtu na základe článku 46 ods. 2 a článku 47 ods. 1 písm. d) nariadenia č. 1408/71 nemožno teda pripustiť na účely výpočtu minimálnej dávky, akou je zaručený dôchodok vo veci samej.

51 Príslušná inštitúcia musí vypočítať zaručený dôchodok v súlade s ustanoveniami článku 50 nariadenia č. 1408/71 v spojení s ustanoveniami vnútroštátnej právnej úpravy, s výnimkou § 25 kapitoly 67 SFB a pokynov.

52 Na prvú otázku treba preto odpovedať, že nariadenie č. 1408/71 sa má vykladať v tom zmysle, že pri výpočte minimálnej dávky, akou je zaručený dôchodok vo veci samej, príslušnou inštitúciou členského štátu, sa neuplatní článok 46 ods. 2, ani článok 47 ods. 1 písm. d) tohto nariadenia. Táto dávka sa musí vypočítať v súlade s ustanoveniami článku 50 uvedeného nariadenia v spojení s ustanoveniami vnútroštátnej právnej úpravy, pričom sa však neuplatnia vnútroštátne ustanovenia, o aké ide vo veci samej, týkajúce sa pomerného výpočtu.

O druhej otázke

53 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má nariadenie č. 1408/71 vykladať v tom zmysle, že bráni takej právnej úprave členského štátu, ktorá na účely výpočtu dávky, akou je zaručený dôchodok vo veci samej, stanovuje, že príslušná inštitúcia musí zohľadniť všetky starobné dôchodky, ktoré dotknutá osoba skutočne poberá v jednom alebo vo viacerých iných členských štátoch.

54 Je nutné zdôrazniť, ako vyplýva z odpovede na prvú otázku, že minimálna dávka, akou je zaručený dôchodok vo veci samej, sa musí vypočítať v súlade s článkom 50 nariadenia č. 1408/71 a príslušnou vnútroštátnou právnou úpravou.

55 Z vnútroštátnych ustanovení týkajúcich sa zaručeného dôchodku, ktoré sú obsiahnuté v SFB, ako sú uvedené v bode 19 tohto rozsudku, pritom výslovne vyplýva, že starobné dôchodky nárokovateľné podľa právnej úpravy iných členských štátov, ktoré nesúvisia so zaručeným dôchodkom, sa započítavajú do vymeriavacieho základu tohto dôchodku. Je teda zrejmé, že v súlade s príslušnou vnútroštátnou právnou úpravou príslušná inštitúcia daného členského štátu musí pri výpočte zaručeného dôchodku zohľadniť starobné dôchodky, ktoré poberá dotknutá osoba v iných členských štátoch.

56 Za týchto podmienok je potrebné vymedziť, či nariadenie č. 1408/71, a konkrétnejšie článok 50 tohto nariadenia, bránia právnej úprave členského štátu, ktorá stanovuje, že pri výpočte nárokov na minimálnu dávku, akou je zaručený dôchodok vo veci samej, musí príslušná inštitúcia zohľadniť starobné dôchodky, ktoré dotknutá osoba poberá v inom členskom štáte.

57 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry článok 50 nariadenia č. 1408/71 stanovuje prípady, kedy kariérny postup zamestnanca podľa právnych úprav štátov, ktoré sa na neho vzťahujú, boli relatívne krátke, takže celková výška dávok, ktoré majú tieto štáty zaplatiť, nedosahuje primeranú životnú úroveň (rozsudky z 30. novembra 1977, Torri, 64/77, EU:C:1977:197, bod 5, a zo 17. decembra 1981, Browning, 22/81, EU:C:1981:316, bod 12).

58 Na účely nápravy tejto situácie článok 50 stanovuje, že vzhľadom na skutočnosť, že právna úprava štátu bydliska stanovuje minimálnu dávku, dávka, ktorú má zaplatiť tento štát, bude zvýšená o príplatok rovný rozdielu medzi sumou dávok splatných rôznymi štátmi, ktorých právne úpravy sa vzťahovali na zamestnanca, a touto minimálnou dávkou (rozsudok z 30. novembra 1977, Torri, 64/77, EU:C:1977:197, bod 6).

59 Z toho vyplýva, ako uviedol generálny advokát v bode 59 svojich návrhov, že na účely výpočtu nárokov na minimálnu dávku, akou je zaručený dôchodok vo veci samej, článok 50 nariadenia č. 1408/71 osobitne stanovuje zohľadnenie skutočnej výšky starobných dôchodkov, ktoré dotknutá osoba poberá v inom členskom štáte.

60 Na druhú otázku treba preto odpovedať, že nariadenie č. 1408/71, a konkrétne článok 50 uvedeného nariadenia, sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni takej právnej úprave členského štátu, ktorá na účely výpočtu dávky, akou je zaručený dôchodok vo veci samej, stanovuje, že príslušná inštitúcia musí zohľadniť všetky starobné dôchodky, ktoré dotknutá osoba skutočne poberá v jednom alebo vo viacerých iných členských štátoch.

O trovách

61 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

1. **Nariadenie Rady (EHS) č. 1408/71 zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby a ich rodinných príslušníkov, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva, v znení zmenenom a aktualizovanom nariadením Rady (ES) č. 118/97 z 2. decembra 1996, zmeneným nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1606/98 z 29. júna 1998, sa má vykladať v tom zmysle, že pri výpočte minimálnej dávky, akou je zaručený dôchodok vo veci samej, príslušnou inštitúciou členského štátu, sa neuplatní článok 46 ods. 2, ani článok 47 ods. 1 písm. d) uvedeného nariadenia. Táto dávka sa musí vypočítať v súlade s ustanoveniami článku 50 nariadenia č. 1408/71 v spojení s ustanoveniami vnútroštátnej právnej úpravy, pričom sa však neuplatnia vnútroštátne ustanovenia, o aké ide vo veci samej, týkajúce sa pomerného výpočtu.**

2. **Nariadenie č. 1408/71, v znení zmenenom a aktualizovanom nariadením č. 118/97, zmeneným nariadením č. 1606/98, a konkrétne článok 50 tohto nariadenia č. 1408/71, sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni takej právnej úprave členského štátu, ktorá na účely výpočtu dávky, akou je zaručený dôchodok vo veci samej, stanovuje, že príslušná inštitúcia musí zohľadniť všetky starobné dôchodky, ktoré dotknutá osoba skutočne poberá v jednom alebo vo viacerých iných členských štátoch.**

Podpisy